

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Kremer (spr.)
Sędziowie:	SSA Zbigniew Ducki SSO del. Krzysztof Hejosz

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 stycznia 2014 r. w Krakowie

sprawy z (...) **Grupa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w D.**

przeciwko (...) **spółki akcyjnej w K.**

o zabezpieczenie roszczenia

na skutek zażalenia strony powodowej

od postanowienia Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 11 października 2013 r. sygn. akt IX GC 840/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie

I ACz 22/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Grupa sp. z o.o. w D. w dniu 1 października 2013 r. złożyła kolejny wniosek o zabezpieczenie roszczenia w kwocie 400 000zł wraz z dalszymi należnościami, a to odsetkami, kosztami postępowania, w tym przyszłymi na prawie 50 000zł, wywodzonego z niewykonania części umowy najmu lokalu z dnia 19 czerwca 2009 r. zmienianej aneksami z dnia 12 lipca 2010 r. i 4 stycznia 2012 r. Żądanie pozwu stanowi kolejną część kary umownej mającej wynikać z nie przedłożenia gwarancji bankowej zabezpieczającej zapłatę czynszu. W ponownym wniosku powód wniósł o zabezpieczenie w sposób wcześniej wskazany, a to o udzielenie zabezpieczenia do kwoty 449.427,96 zł poprzez zajęcie wierzytelności przysługujących stronie pozwanej względem (...) spółka akcyjna w W. z tytułu realizacji transakcji kartami płatniczymi w punktach handlowo - usługowych prowadzonych przez stronę pozwaną na terenie kraju, zgodnie z umową o przyjmowanie zapłaty przy użyciu elektronicznych instrumentów płatniczych zawartą pomiędzy stroną pozwaną a (...) spółka akcyjna w W. będącej agentem ubezpieczeniowym.

Poprzedni wniosek z dnia 2 sierpnia 2013 r. o udzielenie zabezpieczenia poprzez zajęcie wierzytelności przysługujących pozwanej względem (...) S.A. z tytułu realizacji płatności kartami płatniczymi w punktach handlowo usługowych prowadzonych przez (...) S.A. na terenie Polski został oddalony prawomocnie w dniu 21 sierpnia 2013 r. (k.96).

Sąd Okręgowy oddalając wniosek w dniu 3 października 2013 r. wskazał, że w sprawie nastąpiło uprawdopodobnienie żądania, co odzwierciedla także wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Natomiast przesłanka interesu prawnego w zabezpieczeniu nie została wykazana. Sąd wskazał także jakie racjonalne działania możliwe są do podjęcia dla realizacji umowy i otrzymania czynszu, dostrzec można także możliwość wypowiedzenia umowy.

Odnosnie interesu prawnego Sąd Okręgowy stwierdził, że strona powodowa nie uprawdopodobniła istnienia trudnej sytuacji finansowej strony pozwanej, ani tego, że pozwana nie dysponuje majątkiem w spornej wysokości lub że zachodzą jakiegokolwiek obawy, że jej wypłacalność jest zagrożona, nie przedłożyła żadnych dokumentów na tę okoliczność. Zdaniem Sądu Okręgowego brak złożenia przez stronę pozwaną sprawozdania finansowego w KRS nie świadczy o jej złej sytuacji finansowej. Strona pozwana ma majątek, z którego można prowadzi egzekucję. Dowodzą tego zgłoszone przez stronę powodową dokumenty w postaci oświadczenia o przychodach ze sprzedaży w wysokości ok. 12.000.000 zł rocznie, wysokiej atrakcyjności przedmiotowej najmowanej nieruchomości, regularnym płaceniu czynszu choć z miesięcznym opóźnieniem. Ponadto z rejestru przedsiębiorców KRS pozwanego wynika, że jego kapitał zakładowy wynosi 25.000.000 zł.

Zażalenie na to postanowienie złożyła strona powodowa, zaskarżając je w całości i wnosząc o jego zmianę i udzielenie zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzuciła:

1. naruszeni przepisów postępowania:

a. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zgromadzonego materiału dowodowego i ocenę tego materiału w sposób sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, pominięcie części materiału dowodowego oraz błędne przyjęcie, że oświadczenie strony pozwanej co do jej sytuacji majątkowej nie wiąże się z uprawdopodobnieniem interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia;

b. art. 328 § 2 w zw. z art. 361 k.p.c. poprzez wydanie uzasadnienia obarczonego brakami w zakresie ustaleń faktycznych i oceny prawnej;

c. art. 730¹ k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie;

2. naruszenie prawa materialnego - art. 65 k.c. poprzez przyjęcie, że oświadczenie strony pozwanej odnośnie jej sytuacji majątkowej miało charakter inny, niż wynikający z jego treści

W uzasadnieniu skarżąca rozwinęła argumentację podniesionych zarzutów. Podniosła, że przedłożone przez nią dokumenty potwierdzają pogarszającą się sytuację finansową strony pozwanej. Opóźnienia strony pozwanej w płatnościach należności czynszowych powiększają się, sięgają już okresu dwumiesięcznego. Zdaniem skarżącej o zagrożeniu wypłacalności strony pozwanej świadczy także udowodniona dokumentem okoliczność, że stronie pozwanej został zmniejszony limit gwarancji bankowych, przy jednoczesnym zwiększeniu kosztów kredytu oraz, to,¹ że strona pozwana musiała zwiększyć koszty kredytowania bieżącej działalności. Okoliczności te zostały zresztą potwierdzone przez stronę pozwaną. Dodatkowo wskazał, że o zagrożeniu wypłacalności świadczy również fakt odmowy udzielenia stronie pozwanej przez bank gwarancji bankowej.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji tak w zakresie ustaleń faktycznych jak i wyvodu prawnego.

W sprawie brak potrzeby szerokiego rozwodzenia się nad przyczynami oddalenia zażalenia. Sąd Apelacyjny wskazuje, że strona pozwana prowadzi około 30 sklepów - marketów budowlanych na terenie całego kraju. Sąd I instancji wskazał na kapitał zakładowy strony pozwanej i obroty w sklepie prowadzonym w D.. Dodać należy, że powód doskonale zna wielkość obrotów i inne dane dotyczące sytuacji finansowej sklepu w D., bo wynika to z mowy stron, a więc wie także, na co wskazała strona pozwana / k. 106 i 107 akt/. Wielkość zapasów towaru w tym sklepie wielokrotnie przewyższa żądanie pozwu. Wartość wyposażenia sklepu także ponad dwukrotnie przewyższa to żądanie, a nawet całe nie podzielone żądanie. Strona pozwana dysponuje także towarami i wyposażeniem szeregu innych sklepów. Okoliczność ta powoduje, że brak jest interesu prawnego w zabezpieczeniu.

Pogląd komentatora potwierdza powyższe - „Co się tyczy interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, to w typowych przypadkach wyraża się on w tym, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Celem zabezpieczenia w tym przypadku jest zapewnienie egzekucyjnej wykonalności przyszłego orzeczenia. W przypadku roszczeń o świadczenia pieniężne obawa co do egzekucyjnego wykonania przyszłego orzeczenia może płynąć przede wszystkim stąd, iż zagrożona jest wypłacalność obowiązanego, w szczególności gdy nie ma on dostatecznego majątku. Nie stanowi jednak o obawie braku zaspokojenia roszczenia okoliczność, że w stosunku do dłużnika wszczęto postępowanie likwidacyjne, w sytuacji gdy wierzytelność została zgłoszona likwidatorowi „(A. Jakubecki Komentarz do art. 730¹ k.p.c. LEX)

Dodać także należy, że sposób zabezpieczenia nie spełnia wymogów polegających na jak najmniejszy obciążeniu pozwanego przy zapewnieniu skuteczności zabezpieczenia. W istocie zajęcie wierzytelności z transakcji zawieranych kartami płatniczymi jest równoważne zajęciu gotówki, a więc utrudnia wywiązywanie się ze zobowiązań także w stosunku do powoda. Ponadto sposób ten zbliżony jest do zaspokojenia roszczenia, co także przemawia przeciwko jego uwzględnieniu. W związku z tym aktualne jest stwierdzenie Komentatora, że „ze względu na lokalizację art. 730¹ § 3 wśród przepisów ogólnych wyrażona w nim zasada (określana jako zasada minimalnej uciążliwości zabezpieczenia - T. Ereciński) odnosi się jednak również do zabezpieczenia roszczeń pieniężnych”. (A. Jakubecki Komentarz do art. 730¹ k.p.c. LEX)

Na marginesie argumentacji strony powodowej pojawiają się wątpliwości odnośnie rzeczywistych celów częściowego dochodzenia kary umownej w kilku postępowaniach.

W związku z brakiem przesłanek z art. 730¹ § 2 k.p.c. i o czym już wspomniano wykroczenia po za potrzebę w obciążeniu pozwanego - § 3 tego artykułu wniosek trafnie Sąd I instancji oddalił, a konsekwencją tego było oddalenie zażalenia - art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.